

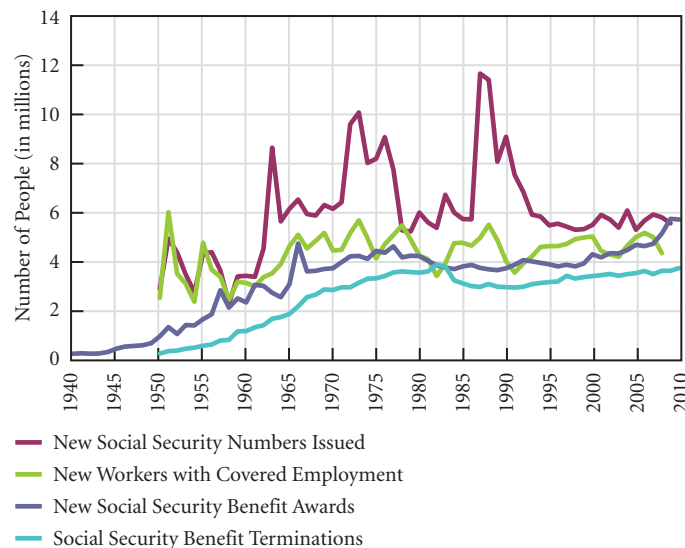
Τα στοιχεία για την κοινωνική ασφάλιση διαψεύδουν τους παλαβούς ισχυρισμούς περί απάτης

Δημήτρης Β. Παπαδημητρίου και Greg Hannsgen

29 Σεπτέμβριος 2011

Μια σειρά υποψηφίων για την (αμερικανική) προεδρία έχουν υποστηρίξει ότι το πρόγραμμα Κοινωνικής Ασφάλισης είναι ένα «σχέδιο Πόνζι». Αναρωτιόμαστε εάν το παρακάτω σχήμα θα πείσει ορισμένους σκεπτικιστές του προγράμματος ότι αυτός είναι ένας πολύ περιέργος τρόπος να βλέπει κανείς το Πρόγραμμα Κοινωνικής Ασφάλισης των ΗΠΑ.

Millions of Workers Entering and Exiting the Social Security System with No Sign of a Ponzi Scheme

Sources: Social Security Administration Annual Statistical Supplements, 2010 and 2011

Ένα σχέδιο Πόνζι συνήθως αναφέρεται σε ένα επενδυτικό σχήμα απάτης. Εν αγνοία των θυμάτων της απάτης, τα άτομα που διαχειρίζονται το σχέδιο Πόνζι δεν χρησιμοποιούν τα χρήματα που τους έχουν ανατεθεί για νόμιμη επένδυση ή για κάποια επιχειρηματική δραστηριότητα. Αντιθέτως, τα κεφάλαια, που προέρχονται από νέους επενδυτές, χρησιμοποιούνται συχνά για μερίσματα με υψηλές αποδόσεις προς τους προηγούμενους επενδυτές. Αυτή η διαδικασία διατηρεί το σχέδιο σε κίνηση, προσελκύνοντας ακόμη περισσότερους επενδυτές. Φυσικά, οι διαχειριστές του σχεδίου κρατάνε μέρος από τα κεφάλαια των επενδυτών για τον εαυτό τους, που είναι και ο κύριος σκοπός της απάτης. Τελικά, όταν δεν βρίσκονται καινούργιοι επενδυτές, η πυραμίδα καταρρέει και τα περισσότερα από τα θύματα του σχεδίου χάνουν όλα τα χρήματα που έχουν επενδύσει.

Το παραπάνω σχήμα δείχνει μια πολύ διαφορετική ιστορία. Η πράσινη γραμμή απεικονίζει τον αριθμό των νέων «επενδυτών» στην κοινωνική ασφάλιση—δηλαδή, τον αριθμό νέων εργαζομένων κάθε χρόνο στις ΗΠΑ που έχουν δηλώσει φορολογητέα έσοδα για πρώτη φορά. Λάβετε υπόψη ότι κανείς από αυτούς τους εργαζόμενους δεν έχει υπάρξει θύμα ενός σχεδίου Πόνζι, σίγουρα όχι από κάποιο σχέδιο που σταμάτησε να καταβάλλει μερίσματα, όπως απαιτείται από το νόμο.

Επιστρέφοντας στη γραφική παράσταση, ο αριθμός των νέων παραληπτών κάθε χρόνο (κυρίως συνταξιούχοι ή άτομα με ειδικές ανάγκες και τα άτομα με τις οικογένειές τους) αντιπροσωπεύεται από τη γκρι γραμμή, και ο αριθμός αυτών που βγαίνει από το πρόγραμμα, κυρίως όταν πεθαίνουν, από τη μπλε γραμμή.

Η δυναμική της εισόδου και της εξόδου που απεικονίζεται προσδιορίζει το πλαίσιο εξέλιξης του προγράμματος. Ενώ καινούργιοι εργαζόμενοι έχουν προστεθεί στο σύστημα με αυξανόμενο ρυθμό από την έναρξη του προγράμματος πριν από 75 χρόνια, ελάχιστοι θα έλεγαν ότι είχαν εξαπατηθεί από ένα σύστημα Πόνζι. Κοιτάζοντας πίσω, μπορεί κανείς να δει ότι οι άνθρωποι έλαβαν τις παροχές της κοινωνικής ασφάλισης που δικαιούνταν και τελικά βγήκαν από το σύστημα σε ποσοστό που δεν υπολείπεται πολύ του ποσοστού των εργαζομένων που εισέρχονται στο σύστημα. Συνολικά, περίπου 224 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν λάβει παροχές κοινωνικές ασφάλισης κάποιου είδους. Από αυτούς, περίπου 158 εκατομμύρια έχουν πεθάνει ή έχασαν την επιλεξιμότητα, δίχως να υπάρχει απολύτως καμία ένδειξη ότι η «επένδυσή» τους από τις κρατήσεις στη μισθοδοσία τους χάθηκε σε κάποιο επενδυτικό σχέδιο οποιουδήποτε είδους. Σχεδόν εξ ορισμού, ένα σχέδιο Πόνζι δεν θα είχε ποτέ ένα τόσο ικανοποιητικό ιστορικό στην καταβολή μερισμάτων.

Φυσικά, οι παροχές Κοινωνικής Ασφάλισης, από τεχνική άποψη, καταβάλλονται εν μέρει από διάφορα ταμεία αρωγής, τα οποία πολλοί τα βλέπουν με σκεπτικισμό. Όπως είπε πέρυσι σε μια κατάθεση του στο Κογκρέσο ο συνάδελφός μας James K. Galbraith, ευρέως συζητούμενες αναλύσεις από το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου που αναφέρουν ότι αυτά τα κεφάλαια θα εξαντληθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα τείνουν να βασίζονται σε προβλέψεις μεταβλητών που είναι εξαιρετικά απρόβλεπτες. Επιπλέον, έχει δίκιο ο Galbraith να επισημαίνει ότι αυτές οι υποτιθέμενες τροχιές για τον πληθυσμό, τον πληθωρισμό, την οικονομική ανάπτυξη, κ.ο.κ., συχνά φαίνεται να μην είναι συμβατές μεταξύ τους με αρκετά προφανείς τρόπους.

Οι επικριτές του προγράμματος κοινωνικής ασφάλισης έχουν δίκιο να επισημαίνουν ότι τα ομόλογα στα ταμεία έχουν εκδοθεί για να χρηματοδοτήσουν κυβερνητικά προγράμματα, και όχι για κερδοσκοπικές δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, η Κοινωνική Ασφάλιση βασίζει σε τελική ανάλυση τις υποσχέσεις της μόνο στη συνολική ικανότητα της ομοσπονδιακής κυβέρνησης να συλλέγει φόρους, να εκτυπώνει χρήμα και να δημιουργεί τραπεζικά αποθεματικά για να πληρώνει τους λογαριασμούς της. Αυτή η πηγή χρηματοδότησης είναι σίγουρα αρκετά ικανοποιητική για την Κοινωνική Ασφάλιση—το ίδιο ικανοποιητική όσο είναι για τις άλλες δεσμεύσεις της κυβέρνησης. Κοιτάζοντας τη γραφική παράσταση, μπορεί κάποιος να εξαγάγει το συμπέρασμα ότι θα χρειαστεί μια πράξη νομοθεσίας—και στην ουσία μια πολύ ανόητη νομοθεσία—για να δημιουργηθεί ένα «σχέδιο Πόνζι» από μια γενιά απλών ηλικιωμένων ανθρώπων που δεν θα έχουν κανένα συνταξιοδοτικό εισόδημα.

Ο Δημήτρης Β. Παπαδημητρίου είναι πρόεδρος του Οικονομικού Ινστιτούτου Levy του Κολεγίου Bard και εκτελεστικός αντιπρόεδρος και καθηγητής οικονομικών στην έδρα «Jerome Levy» στο Κολέγιο Bard. Ο Greg Hannsgen είναι ερευνητής στο Ινστιτούτο Οικονομικών Levy.